

Kryštof Kolumbus (1451–1506)

Slavný Ital ve španělských službách. Jeho jméno zná celý svět. Všichni víme, že **objevil Ameriku**, on sám ale do smrti věřil, že se dostal do Indie. Navíc ani nebyl prvním Evropanem, který do Ameriky doplul. Povedlo se to o 500 let dříve norské expedici vedené Leifem Erikssonem (Leif = Šťastný). Kolumbus uskutečnil přes Atlantský oceán celkem čtyři plavby. Kolumbovu cestu dlouho nikdo nechtěl podpořit. Na cestu se nakonec vypravil **3. srpna 1492** se 3 karavelami – **Santa Maria, Nina a Pinta**. Celá flotila měla asi 100 mužů. Během plavby si Kolumbus psal lodní deník, jehož opisy se zachovaly dodnes. Dne 10. října si prý posádka začala stěžovat na délku cesty, upadala morálka a hrozila vzpoura. Naštěstí o dva dny později ohlásil Rodrigo z Triany, námořník plující na Pintě, že vidí na obzoru zem. Byly to americké Bahamy, ostrov, který Kolumbus nazval **San Salvador**. Po skončení zámořských výprav se Kolumbus usadil ve Valladolidu ve Španělsku, kde 20. května 1506 ve věku pouhých 54 let zemřel.

Fernando de Magalhães (1519–1522)

Slavný mořeplavec původem z Portugalska, plavil se však pod španělskou vlajkou. Jeho výprava přinesla definitivní a nezvratitelný **důkaz** o tom, že ti, kteří byli ještě koncem 15. století upalováni kvůli tvrzení, že **Země je kulatá**, mají pravdu. On ji totiž jako první obeplul kolem dokola. Celá cesta trvala tři roky a 27 dní. O tom, že to nebyla vůbec snadná cesta, svědčí deník kronikáře výpravy: „*Jedli jsme suchary, vlastně už prach s červy smíchaný a vodu žlutou, až shnilou jsme pili mnoho dnů, a také hovězí kůži jsme jedli, která byla podložena pod ráhny*“.

Sám Magalhaes zpět do Evropy ale nedorazil. Na Filipínách se zapletl do místních kmenových šarvátek a 27. dubna 1521 ho v jedenačtyřiceti letech domorodci zabili otráveným šípem. Jeho poslední výprava však velmi významně rozšířila tehdejší geografické vědomosti. Jeho současníkem byl další mořeplavec, **Amerigo Vespucci**, který je překvapivě spojen s Plzní. Jeho Spis o nových zemích byl vytištěn u Mikuláše Bakaláře na počátku 16. století v Plzni. Vespucci byl mazaný obchodník a také trochu podvodník – přisvojil si objev Kryštofa Kolumba, a proto se dnes **Amerika nazývá po něm** (Amerigo – Amerika), a ne po Kolumbovi.

Leonardo da Vinci (1452–1519)

Leonardo da Vinci, rodným jménem Leonardo di ser Piero je jeden z nejznámějších malířů, významný představitel italské renesance a autor nejslavnějšího obrazu všech dob, portrétu zvaného **Mona Lisa** (Gioconda). Těžko o něm říci něco nového. Vybíráme tedy 14 zajímavostí z jeho života:

1. Leonardo Da Vinci jako první vysvětlil, proč je **obloha modrá**.
2. Mohl **jednou rukou psát a druhou kreslit** zároveň.
3. Jako první už v roce 1508 navrhl **kontaktní čočky**.
4. Jméno Leonardo zvolila matka **Leonarda DiCapria**, protože ji poprvé kopl v břicho, když stála u portrétu Leonarda Da Vinci.
5. Software pro rozpoznávání tváří zjistil, že je **Mona Lisa** z 83% šťastná, z 9% znechucená, z 6% ustrašená a z 2% naštvaná.
6. **Nechodil do školy**, byl vzděláván doma.
7. Navrhl **obrněné vozidlo, kosmický vůz, pilota, kladku, bagr a vzducholod'**.
8. Kupoval zvířata v kleci proto, aby je osvobodil.
9. Poslední slova Da Vinciho prý byla: „**Urazil jsem Boha a lidstvo. Moje práce nedosáhla kvality, kterou měla mít.**“
10. Neexistují žádné důkazy o tom, že jeho vynálezy byly postaveny.
11. **Mona Lisa** se stala jeho nejznámějším obrazem poté, co byla **odcizena z Louvru** v roce 1911.
12. Přestože je jedním z nejznámějších malířů v historii, je známo **pouze 15 jeho obrazů**.
13. Často vtipkoval. Dal falešná křídla a rohy ještěrkám, aby vyděsil lidi ve Vatikánu.
14. **Hrál dokonale na lyru.**

Rudolf II. (1552–1612)

Rudolf II. Habsburský byl jedním z **nejpozoruhodnějších panovníků českých dějin**. Byl **římský císař, uherský, český a chorvatský král a rakouský arcivévoda**. Patřil k velmi **vzdělaným** mužům tehdejší Evropy, na druhé straně byl ale také **podivín**. Fascinovala ho magie, alchymie, okultní věda, známa byla také jeho sběratelská vášeň. Nikdy se neoženil, k manželství prý měl vyslovený odpor. Nicméně partnerku měl – byla jí Kateřina Stradová, se kterou měl šest dětí. V roce 1583 se z Vídně natrvalo přestěhoval do **Prahy** a učinil z ní **hlavní město** své říše. Pro Prahu tak začalo období, kdy získala přívlastek „**zlatá**“, neboť císař si na svůj dvůr **zval významné umělce a vzdělance**. Patřili mezi ně malíři Bartolomeo Spranger, Guiseppe Arcimboldo, Hans von Aachen, dále sochaři jako Adrian de Vries, Alessandro Abondio, astronomové, astrologové, jako slavný Dán **Tycho Brahe** nebo **Johanes Kepler** a Tadeáš Hájek z Hájku či lékař a slavný anatom Jan Jesenius, matematik a mystik **John Dee** a jeho druh pro vědu, šarlatán a podvodník **Edward Kelley**. Nakrátko se jeho sídelním městem stala také **Plzeň**, kam se v roce **1599** přesunul z Prahy, aby se chránil před morem.

Mikoláš Koperník (1473–1543)

Mikuláš Koperník byl **astronom, matematik, právník, stratég a lékař, římskokatolický duchovní** a tvůrce **heliocentrické teorie (Slunce je střed vesmíru)**. Jsou po něm pojmenovány krátery na Měsíci a na Marsu a také v roce 2009 objevený prvek *kopernicium* s protonovým číslem 112. Koperník zcela naboural do té doby nevyvratitelnou představu geocentrismu, tedy že Země je středem vesmíru. O osmdesát let později **potvrdil** Koperníkovu tezi ohledně heliocentrické soustavy německý matematik a hvězdář **Johannes Kepler**. Jeho kniha *De revolutionibus orbium coelestium* se v roce 1616 ocitla na seznamu děl, která církev zakázala. **Koperníkovi zastánci umírali** na hranicích (**Giordano Bruno** nebo Lucilio Vanini) nebo byli drženi v domácím vězení (**Galileo Galilei**). Přesto si lidé jeho knihu kupovali. Víme, že si ji v Heidelbergu koupil i jeden slavný český rodák, v té době ještě student, **Jan Amos Komenský**. Z indexu církví zakázaných děl byla Koperníkova kniha vyškrtnuta až v roce 1835.

Galileo Galilei (1564–1642)

Galileo Galilei byl toskánský **astronom, filozof a fyzik** těsně spjatý s vědeckou revolucí. Je přezdívaný „otec moderní astronomie“, „otec moderní fyziky“ nebo prostě „otec vědy“. Sestrojil vlastní „přístroj na přibližování dálky“, tedy **dalekohled**, objevil největší měsíce planety Jupiter, pozoroval skvrny na Slunci a krátery na Měsíci a zjistil, že Mléčná dráha není mrak, ale velká spousta hvězd těsně vedle sebe. Když se zastal Koperníka a jeho myšlenky, že středem vesmíru není Země, ale Slunce, dostal se do vážných problémů s církví, která to považovala za kacířství. V roce 1633, v 69 letech, stanul v Římě před inkvizičním tribunálem. Vyhrožovali mu mučením, vězněním a smrtí na hranici. A tak své tvrzení odvolal. Při odchodu měl údajně pronést onu slavnou větu „*A přece se točí!*“, kterou by potvrdil svoje učení o pohybu planet. Pravděpodobně ji ale nahlas u soudu neřekl, neboť by ho to stálo život. I přesto mu bylo nařízeno **domácí vězení** pod dohledem **inkvizice**. Poslední roky života strávil těžce nemocný a slepý ve své vile nedaleko Florencie. Církev svoji vinu přiznala až neuvěřitelných 350 let po jeho smrti, kdy **papež Jan Pavel II. vydal v roce 1992 omluvu**, kterou verdikt inkvizice zrušil.

ntský oce

PORTUGAL

ŠPANĚLSKO

SKOTSKO

ANGLIE

LONDÝN

FRANCIE

CHAMBORD

Alžběta II., panenská královna (1533–1603)

Alžběta I. byla **královna Anglie a Irska** od 17. listopadu 1558 až do své smrti. Byla dcerou Jindřicha VIII. a jeho druhé ženy Anny Boleynové a stala se pátou a poslední panovnicí z rodu **Tudorovců**. V mládí byla prý velice půvabná. Svoji fyzickou kondici si zachovala do vysokého věku, postupně však přišla o vlasy i o zuby. Ke stáru prý vypadala trochu jako čarodějnice. Možná proto si tak libovala v krásných šatech a špercích – věděla, že odvedou pozornost od jejího obličeje. Přes veškeré své charisma a moc zůstala královna Alžběta I. „**panenskou královnou**“. **Nikdy se nevdala a neporodila následníka trůnu**. Dodnes nikdo neví, proč se tak rozhodla. Jedna z teorií říká, že byla ve skutečnosti chlapcem. Tvář si prý líčila silnou vrstvou bílého pudru, aby zakryla vousy, měla velice štíhlé prsty a atletickou postavu a nosila vysoké límce, aby ukryla ohryzek na krku, který by ji mohl prozradit. Většina odborníků však tyto spekulace odmítá. Možná za nimi stojí jen snaha vypořádat se s **mocnou ženou**, která nežila podle tehdejších pravidel. A nejsnazší cestou je tvrdit, že nebyla normální. V každém případě je **jednou z nejznámějších panovnic**. Královnou byla 44 let a období její vlády bývá nazýváno „**zlatým věkem Anglie**“.

Michelangelo Buonarroti (1475–1564)

Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni, často označovaný jen jako Michelangelo byl italský **sochař, architekt, malíř, básník** a přední představitel vrcholné italské **renesance** a manýrismu. Sám sebe považoval především za sochaře, nikoliv za malíře. Přesto mezi jeho nejznámější díla patří malířská **výzdoba Sixtinské kaple** ve Vatikánu v Římě. Michelangelo vytvářel mistrovská díla velice mladý, ještě mu nebylo ani třicet. A vysokou úroveň svých děl byl schopen udržet po celý život. Pracoval prý ještě šest dnů před svou smrtí, a to se na tehdejší dobu dožil nezvykle vysokého věku – zemřel v 88 letech. Celý život **tvořil zásadně sám**, nechtěl žádné pomocníky, protože se mu stejně nikdo nemohl vyrovnat. Navíc pracoval v tak vysokém tempu, že každý případný pomocník hned odpadl.

Nikdy se neoženil, jediným vztahem se ženou bylo platonické přátelství s Victorií Colonnou, markýzou z Pescary. Michelangelo byl **gay**, ale neexistuje důkaz, že by s některým z mužů měl intimní vztah (byl zároveň hluboce věřící). Pravděpodobně se často cítil **osamělý**. Možná proto **do svého umění vkládal veškerou vášně a lásku**, které se mu nedostávalo v životě. To, že jej přitahovali muži, je znát i v jeho tvorbě. Nejraději sochal či maloval muže a někteří tvrdí, že i ženy zobrazoval podle chlapeckých a mužských vzorů, kterým jen dodělal ňadra. I přesto dokázal stvořit překrásnou tvář ženy, když roku 1499 vytvořil sochu Panny Marie v sousoší **Pieta** pro Svatopetrský chrám v Římě. Kromě Piety a výzdoby Sixtinské kaple je jeho nejslavnějším dílem monumentální **socha Davida**.

Severní
moře

IRSKO

ANGLIE

DÁNSKO

TOWER

LÉTOHRÁDEK
KRALOVNY
ANNY

PRÁHA

NĚMECKÉ STÁTY

NAMETÍ
SV. MARKA

KY

VENEZIE

NEAPOLSKO

ANGLIE

Martin Luther (1483–1546)

Luther byl německý **teolog, kazatel a reformátor, obdivovatel Jana Husa, zakladatel protestantismu**, autor řady duchovních, politických, pedagogických spisů, církevních písní a překladů. Jeho nejvýznamnějším dílem je překlad Bible do němčiny. Jeho život se však mohl odvíjet odlišně, neboť jeho otec chtěl, aby se stal právníkem. Osud ale rozhodl jinak. V létě 1505 se Luther během cesty přes pole dostal do veliké bouřky. Zdálo se, že na poli zemře. Proto se modlil a slíbil, že pokud vyvázne živý, vstoupí do kláštera. Svůj slib splnil. Byl vysvěcen na kněze a vystudoval teologickou fakultu. **Čím déle však byl ve službách církve, tím protivnější mu byla.** Zejména nesouhlasil se způsobem, jakým církev nakládala s **odpustky**. (Principem odpustků je to, že si odpuštění jakéhokoliv hříchu můžete koupit za peníze). To Luthera jako hluboce věřícího člověka pobuřovalo. Vrcholem bylo, když papež Lev X. v roce 1515 vyhlásil mimořádné odpustky, aby získal peníze na stavbu chrámu sv. Petra v Římě. Luther žádal zastavení jejich prodeje a svoje protesty (dnes jsou známy jako **95 tezí**) sepsal. Tím byl založen protestantismus. Jedna verze říká, že je 31. října 1517 zuřivě přitloukl na bránu kostela ve Wittenbergu. Pravdivá však bude zřejmě poněkud nudnější verze, podle které teze odeslal spolu s dopisem mohučskému arcibiskupovi. Ať tak či onak, jeho teze se díky vynálezu knihtisku začaly šířit jako lavina, která pohřbila středověké uspořádání církve.

PS: Martin Luther se původně jmenoval Luder. Z jeho jména je prý odvozeno české slovo „lotr“. V dobách rekatolizace byl totiž Luther v českých zemích prezentován jako arcikacíř a z jeho jména se stala nadávka.

Jan Amos Komenský (1592–1670)

Narodil se 28. března (proto je dnes **28. březen Dnem učitelů**) pravděpodobně v Uherském Brodě. Když se řekne Komenský, většině lidí se vybaví označení „**učitel národů**“. Komenský ale nebyl jen učitel, byl to také významný **myslitel, filozof a teolog**. Zajímalo ho téměř vše, od pohybů planet po pansofii. V životě ho potkala řada tragédií, které by většinu lidí zlomily. Ve 12 letech mu zemřeli oba rodiče. A smrt jej provázela i nadále. Třikrát se oženil. První dvě ženy a dvě děti také zemřely. Kvůli svému **protestantskému** vyznání (odmítl přejít ke katolictví) byl **pronásledován**, musel se skrývat v lesích, v jeskyních i ve zříceninách hradů a nakonec byl **nucen z Čech odejít**. Několikrát v životě přišel o majetek i o svoje spisy. Nejhorší ztrátou byl **velký český slovník Poklad jazyka českého**, na kterém pracoval téměř celý život. Shořel při požáru v Lešně. I přesto vydal mnoho cenných publikací a významně přispěl k reformám školství. Brzy se stal **známým po celé Evropě** a začal dostávat nabídky k vyučování na různých univerzitách z **celého světa** – ze Švédska, Anglie, Francie, Polska, Maďarska (tehdejší Uhry) nebo Holandska. Nabídku přednášet dostal i z Harvardu v Americe. Celý život se snažil uskutečnit **tzv. nápravu věcí lidských**, což jednoduše řečeno znamená, jak to udělat, aby na světě bylo všechno v pořádku. Nástrojem, jak vytouženého cíle dosáhnout, bylo **kvalitní vzdělání**. Jeho snaha ale nebyla vždy přijímána kladně, byl dokonce obviněn z kažení mládeže. I přes všechny rány osudu Komenský nikdy na boha nezanevřel, věřil v zázraky a nepřestával doufat, že přijde chvíle, kdy se bude moci vrátit domů. Nedočkal se. Zemřel v exilu v Amsterdamu.

Jindřich VIII. (1491–1547)

Jindřich byl druhorozený, a proto se králem stát neměl. Jeho starší bratr Artur ale v 15 letech zemřel a situace se změnila. Jindřich byl **vzdělaný intelektuál** a nadaný **sportovec**, během vlády se ale **úplně změnil**. Provázela jej řada skandálů, **poprav, válek, brutálních zásahů proti protestantům, rušení klášterů** a celoživotní hledání dobré manželky. Poprvé se oženil s vdovou po Arturovi, o pět let starší **Kateřinou Aragonskou**. Po osmnácti letech ho přestala bavit. O rozvod však musel požádat papeže. Ten nesouhlasil. Jindřich si proto založil vlastní církev (anglikánskou), prohlásil se jejím představitelem a rozvod si povolil. Jakmile se zbavil Kateřiny, vzal si **Annu Boleynovou**. Z lásky ale brzy vznikla nenávist, Anna se nechtěla podřizovat a neporodila mu syna, jen dceru (budoucí královnu Alžbětu I.) Tentokrát o rozvod nežádal, nechal ji rovnou popravit. V ten samý den se zasnoubil s **Janou Seymourovou**. O rok později mu porodila syna Eduarda VI., sama při porodu zemřela. Jindřich se tedy chtěl znovu oženit. Podle portrétu na obraze si vybral **Annu Kletskou**. Když ji ale uviděl ve skutečnosti, už se mu nelíbila a manželství zrušil. O své páté ženě **Kateřině Howardové** (sestřenici popravené Anny Boleynové) brzy po svatbě zjistil, že měla poměr s jinými muži, a tak ji nechal za trest také popravit. Poslední královnou se stala **Kateřina Paarová**. Jako protestantka (Jindřich protestanty nesnášel) by nejspíš přišla o hlavu i ona, král však zemřel a Kateřina vyvázla živá. Jindřich byl ke konci života **podezřívavý** a na **popravišti** skončil v podstatě **každý**, kdo se mu znelíbil (uvádí se až 72 tisíc lidí). Z mladého nadaného sportovce se na sklonku života stal **nemocný, paranoidní a silně obézní muž** vážící 180 kg! Poslední dva roky života trávil na kolečkovém křesle.

William Shakespeare (1564–1616)

Jméno a dílo tohoto anglického básníka, dramatika a herce znají snad všichni. Je považován za **největšího anglicky píšícího spisovatele a nejvýznamnějšího dramatika**. Často bývá nazýván anglickým národním básníkem a „**bardem z Avonu**“. Avšak jeho život a tvorba jsou zahaleny **tajemstvím** a o **autorství** některých jeho děl se dodnes vedou **spory**. William Shakespeare se narodil a vyrůstal v městečku **Stratford nad Avonou** v ulici Henley Street. Nevíme, kdy přesně se narodil, ale uvádí se 23. duben 1546. Pokud je to pravda, pak v den svých narozenin i zemřel. V osmnácti letech se oženil s o osm let starší Anne Hathawayovou, která byla již v pokročilém stádiu těhotenství. Zajímavostí je, že Shakespeare napsal 26 eroticky laděných sonetů, které věnoval dívce známé jako Černá dáma – ale byla to Anne? Během života poměrně **zbohatl**, dokonce tak, že svým přátelům mohl **půjčovat** peníze. Pravděpodobně ho k tomu ale nevedl ani tak soucit, jako spíš výdělek, neboť si za půjčku počítal **vysoký (lichvářský) úrok**. V poslední vůli však Shakespeare odkázal svým mužským přátelům určitou sumu peněz s tím, aby si za peníze zakoupili prsteny, které jim budou připomínat jejich blízká přátelství. Aby zabránil vykradačům hrobů narušit jeho věčný spánek, nechal Shakespeare na svůj hrob vytesat **kletbu**: „*Zdrž se příteli, pro spásu boží, kopání pod kamenem, jenž tu leží; buď požehnán, kdo prach můj nevyhostí, a ztracen ten, kdo mých se dotkne kostí.*“

Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna (1583–1634)

Albrecht z Valdštejna nemá v české historii příliš lichotivou pověst. Ctižádostivý, kariéristický a v mnohém bezohledný potomek zchudlé šlechty, který se narodil v Heřmanicích u Jaroměře a vystoupal na nejvyšší příčky společenského žebříčku své doby. Jeho činy jej nakonec dostihly a **v roce 1634 byl zavražděn**. Nikdo mu však nemůže upřít jeho **schopnosti velitelské** (vyhrál pro císaře rozhodující bitvy 30 leté války), ani **podnikatelské** (patřil k nejbohatším mužům své doby), ani to, že patřil k několika málo Čechům, kteří skutečně **ovlivňovali evropskou politiku**. A málokdo si uvědomuje, že vedle politika a válečníka byl také **významným krajinným architektem** a inspiroval jednu z prvních takzvaných **barokních komponovaných krajin** u nás. Usídlil se v **Jičíně**, se kterým měl velkolepé plány. Většinu z nich ale nestihl uskutečnit. Nicméně i tak pro svoje panství vymohl řadu privilegií – bylo např. osvobozeno od daní, nemuselo zajišťovat zimní ubytování armád (což byla velká úleva) a také si tu Valdštejn razil vlastní mince s heslem Závisti navzdory! Architektonické památky spojené s Albrechtem z Valdštejna naleznete i na jiných místech naší země. Vzpomeňte např. na **Valdštejnský palác v Praze**, kde dnes sídlí Senát.

SEZNAM ZDROJŮ:

Kryštof Kolumbus

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Kryštof Kolumbus [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Kry%C5%A1tof_Kolumbus&oldid=21940022

Fernão de Magalhães

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Fernão de Magalhães [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Fern%C3%A3o_d_e_Magalh%C3%A3es&oldid=21940533

ČT 24. Kolem dokola. Magalhaesova výprava před 500 lety dokázala, že Země je kulatá. In: Česká televize [online]. 2019-08-10 [cit. 2022-12-06]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2888633-kolem-dokola-magalhaesova-vyprava-pred-500-lety-dokazala-ze-zeme-je-kulata>

Leonardo Da Vinci

15 zajímavostí o Leonardu Da Vinci. In: Víte / Nevíte? [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: <https://vitenevite.cz/15-zajimavosti-o-leonardu-da-vinci/>

Rudolf II.

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Rudolf II. [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Rudolf_II.&oldid=21988230

ČORNEJOVÁ, Ivana; RAK, Jiří; VLNAS, Vít. Ve stínu tvých křídel : Habsburkové v českých dějinách. Praha: Grafoprint-Neubert, 1995. 289 s. ISBN 80-85785-20-X.

VOREL, Petr. Velké dějiny zemí Koruny české VII. 1526-1618. Praha: Paseka, 2005. 672 s. ISBN 80-7185-648-7.

Mikuláš Koperník

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Mikuláš Koperník [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Mikul%C3%A1%C5%A1_Kopern%C3%ADk&oldid=22173972

Galileo Galilei

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Galileo Galilei [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Galileo_Galilei&oldid=22030184

HORÁK, Petr. Galileo Galilei a matematickoexperimentální věda. In: CETL, Jiří. Průvodce dějinami evropského myšlení. 1. Praha: Panorama, 1985, s. 281–290.

Alžběta I., panenská královna

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Alžběta I. [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Al%C5%BEB%4%9Bta_I.&oldid=22070162

SLÁNSKÁ, Nataša. Panenská královna Alžběta I: Za neposkrvněností stál zdravotní problém i trauma. In: Dotyk.cz [online]. 2020-01-06 [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: <https://www.dotyk.cz/magazin/alzbeta-i-20191230.html>

Michelangelo Buonarroti

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Michelangelo Buonarroti [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Michelangelo_Buonarroti&oldid=21942169

Martin Luther

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Martin Luther [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Martin_Luther&oldid=21941449

ŠTRÁFELDOVÁ, Milena. Půl tisíciletí od chvíle, kdy Martin Luther zveřejnil své teze: Ty nakonec rozdělily církev. In: Český rozhlas [online]. 2017-10-31 [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: <https://plus.rozhlas.cz/pul-tisicileti-od-chvile-kdy-martin-luther-zverejnil-sve-teze-ty-nakonec-6506700>

Jindřich VIII.

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Jindřich VIII. Tudor [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Jindřich_VIII._Tudor&oldid=21941494

CHLUBNA, Jan. "Z milosti Boží synové budou následovat": Jindřich VIII. v zápase o zajištění dynastie Tudorů. Historický obzor: časopis pro výuku dějepisu a popularizaci historie. 2012, roč. 23, čís. 9–10, s. 194–198. ISSN 1210-6097

William Shakespeare

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: William Shakespeare [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=William_Shakespeare&oldid=21944581

HILSKÝ, Martin. Shakespeare a jeviště svět. Praha: Academia, 2010. 912 s. ISBN 978-80-200-1857-1.

Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Albrecht z Valdštejna [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Albrecht_z_Vald%C5%A1tejna&oldid=21945646

Po stopách Albrechta z Valdštejna. Po stopách Albrechta z Valdštejna [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: <https://www.albrechtzvaldstejna.cz/>

JANÁČEK, Josef. Valdštejn a jeho doba. 2. vyd. Praha: Epoque, 2003. 636 s. ISBN 80-86328-17-1.

Jan Amos Komenský

Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Jan Amos Komenský [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Jan_Amos_Komenský&oldid=21949747

Život J. A. Komenského. Muzeum Jana Amose Komenského [online]. [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: <https://www.mjakub.cz/index.php?idm=37>

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY